

Sygn. akt: VU 1957/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 lutego 2015 roku

Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Mirosława Molenda-Migdalewicz

Protokolant: Katarzyna Awsiukiewicz

po rozpoznaniu w dniu 11 lutego 2015 r. w Legnicy

sprawy z wniosku PHU (...) w P.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

o ustalenie podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne

na skutek odwołania PHU (...) w P.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

z dnia 19 lutego 2014 roku

znak (...) dec. nr (...)

oddala odwołanie

Sygn. akt VU 1957/14

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 19 lutego 2014 r. znak (...)/ dec. nr (...) - Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. ustalił podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalno - rentowe i wypadkowe u płatnika składek A. J. za okresy w 2011r. od lutego do kwietnia w wysokości miesięcznej 2015,40 zł , a w 2012r. od stycznia do września – w wysokości miesięcznej 2115,60 zł .

W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, że A. J. w ww. okresach pobierania zasiłku chorobowego a następnie świadczenia rehabilitacyjnego, prowadził działalność gospodarczą w ramach której, zawierał umowy o pracę oraz dokonywał między innymi obrotu surowcami wtórnymi wystawiając potwierdzenia na dowodach skupu, wykonywał inne czynności związane z prowadzoną działalnością, które ewidencjonował w księdze przychodów i rozchodów. Na podstawie przedłożonej w czasie kontroli podatkowej księgi przychodów i rozchodów za okres od stycznia 2011r. do grudnia 2012r. ustalono, że A. J. prowadząc działalność gospodarczą zarówno w okresie kiedy nie przebywał na zwolnieniu chorobowym, jak i wówczas, gdy pobierał zasiłek chorobowy i świadczenie rehabilitacyjne, uzyskiwał przychody na takim samym poziomie. Ponadto pan A. J. w okresach niezdolności do pracy, jak i w całym okresie prowadzonej działalności gospodarczej, nie ustanowił pełnomocnika, nie upoważnił nikogo do podpisywania dokumentów, oraz nie zgłaszał do ubezpieczeń osób współpracujących.

Odwołanie od powyższej decyzji złożył A. J. domagając się jej zmiany poprzez ustalenie , że dla płatnik składek w okresach wymienionych w zaskarżonej decyzji tj. w 2011r. od lutego do kwietnia , a w 2012r. od stycznia do

września podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalno-rentowe i wypadkowe wynosiły miesięcznie w 2011r. 2015,40 zł , a w 2012r. - 2115,60 zł .

W uzasadnieniu odwołania skarżący wskazał , że wydając zaskarżoną decyzję organ rentowy pominął fakt ,iż działalność gospodarczą A. J. prowadzi jednoosobowo i uznał zwykłe czynności formalnoprawne za pracę zarobkową wykonywaną przez osobę prowadzącą działalność gospodarczą .

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. wniósł o jego oddalenie, uzasadniając swoje stanowisko tak jak w zaskarżonej decyzji.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Płatnik składek A. J. prowadzi działalność gospodarczą jednoosobowo, nieprzerwanie od 15.05.1996r.

Przedmiotem prowadzonej działalności gospodarczej jest: obrót środkami żywienia zwierząt, skup surowców wtórnych oraz sprzedaż nawozów.

Usługi oferowane w ramach powyższej działalności są prowadzone od poniedziałku do piątku w godzinach od 8 °° do 16 °° oraz w soboty od godziny 9 °° do 13 °°.

A. J. - jako osoba prowadząca działalność gospodarczą - był niezdolny do pracy z powodu choroby , przebywając na zwolnieniu lekarskim :

od 14.02.2011r. do 29.04.2011r.,

od 02.01.2012r. do 01.07.2012r

W okresie od 02.07.2012r. do 29.09.2012r. skarżący miał ustalone prawo do świadczeniu rehabilitacyjnego .

Płatnik składek za miesiące: od lutego 2011r. do kwietnia 2011r., oraz od stycznia 2012r. do września 2012r. nie zadeklarował składek na ubezpieczenia społeczne (emerytalne, rentowe i wypadkowe) za siebie, jako osobę prowadzącą działalność gospodarczą pod nazwą (...), od podstaw wymiaru obowiązujących w ww. okresie osoby prowadzące pozarolniczą działalność.

W spornych okresach A. J. nie zawiesił działalności gospodarczej .

Nadal prowadzona był sprzedaż środków żywienia zwierząt . W sklepie wnioskodawca w godzinach dopołudniowych sprzedawał towar sam , gdyż jego żona była w pracy , a syn był w szkole . Po południu w sklepie pracował syn wnioskodawcy , który wracał ze szkoły około 14.00 , a po powrocie z pracy żona wnioskodawcy.

W soboty w sklepie sprzedawała żona wnioskodawcy.

A. J. w okresie pobierania świadczeń z ubezpieczeń społecznych wystawiał faktury, między innymi w dniach: 10.01.2012r., 13.01.2012r., 29.05.2012r., 01.06.2012r., 04.06.2012r. i 14.06.2012r., oraz dowody skupu złomu, które zostały opatrzone podpisem płatnika składek.

A. J. od 02.01.2012r. tj. w trakcie przebywania na zasiłku chorobowym miał przeprowadzoną w swojej firmie kontrolę Państwowej Inspekcji Pracy . Podczas czynności kontrolnych w dniu 19.01.2012r. oświadczył kontrolującemu co następuje „...obecnie wykonuję działalność osobiście z pomocą uczącego się syna i nie zatrudniam pracowników ani innych osób...”.

Płatnik składek w ww. okresach pobierania zasiłku chorobowego, a następnie świadczenia rehabilitacyjnego, w ramach prowadzonej działalności gospodarczej zatrudniał stażystów: - M. M. w okresie od 15.02.2011r. do 15.05.2011r. (umowa zawarta z PUP w L.),

-P. S. w okresie od 20.02.2012r. do 19.05.2012r. (umowa zawarta z PUP w L. w dniu 15.02.2012r.) .

A. J. miał obowiązek jako osoba wyznaczona przez Urząd Pracy jako opiekun osoby bezrobotnej odbywającej staż, do osobistego nadzorowania stażystów, oraz udzielania im wskazówek i pomocy w wypełnianiu powierzanych zadań. Skarżący, sprawując opiekę nad stażystami, wykonywał szereg czynności i obowiązków, do których należało między innymi: zapoznanie stażystów z rodzajem działalności, z towarem i sposobem jego przechowywaniem, nauką pracy na kasie fiskalnej i umiejętnością obsługi klienta. Żaden ze stażystów nie został upoważniony przez płatnik składek do jego reprezentowania, oraz wystawiania i podpisywania dokumentów .

W dniu 02.07.2012r. w czasie pobierania zasiłku chorobowego, płatnik składek A. J. zawarł umowę o pracę z M. M. na okres od 02.07.2012r. do 01.07.2013r.

W spornych okresach kiedy nie było zatrudnionych stażystów i pracownika , a skarżący w godzinach przedpołudniowych miał wyznaczoną rehabilitację – sklep był zamykany .

A. J. w spornym okresie był obecny podczas kontroli przeprowadzanych przez kontrolę weterynaryjną w zakresie sprawdzenia przestrzegania zasad przechowywania środków żywienia zwierząt.

W spornym okresie A. J. - prowadząc działalność gospodarczą - musiał zrezygnować ze sprzedaży nawozów . Towar ten pakowany był w pięćdziesięciokilogramowych workach , które skarżący musiał dostarczyć osobiście do odbiorcy. Z uwagi na stan zdrowia nie był w stanie wykonać tych czynności .

W okresie pobierania przez A. J. zasiłków chorobowych , a następnie świadczeni rehabilitacyjnego zdarzały się takie sytuacje , że syn wnioskodawcy ładował do busa środki żywienia zwierząt , które następnie były przez niego sprzedawane w miejscu zamieszkania płatnik składek .

Firma wnioskodawcy miała podpisaną z biurem rachunkowym umowę na obsługę księgowo – kadrową .

Doradca podatkowy M. S. – działając na podstawie pisemnego upoważnienia wystawionego przez A. J. podpisywał deklaracje miesięczne rozliczeniowe i przysyłał je do ZUS drogą elektroniczną , na co również posiadał upoważnienie płatnika składek .

Firma A. J. rozliczna był na zasadach ogólnych – księgi przychodów i rozchodów . Księgowanie kosztów odbywało się raz w miesiącu przed wystawieniem miesięcznych deklaracji . Księgowano na podstawie faktur kosztowych , które od 2005r. nie muszą być podpisywane ani przez odbiorcę , ani przez wystawcę .

dowód:

- przesłuchanie świadków - e-protokół z dnia 11.02.2015r.:E. J. 00:03:48-00:22:17;J. J. 00:22:39-00:34:36;M. M. 00:35:00-00:48:18 ; (...)
- przesłuchanie A. J.: e-protokół z dnia 11.02.2015r.: 01:00:04-01:27:08;
- akta ubezpieczeniowe prowadzone przez ZUS O/ L..

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie A. J. nie zasługiwało na uwzględnienie.

Z treści z art. 17 ust. 1 , art. 21 i art. 22 ustawy z dnia 25 czerwca 1999r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz. U z 2005r. nr 31, póź. 267 ze zm.) - ubezpieczony wykonujący w okresie orzeczonej niezdolności do pracy pracę zarobkową lub wykorzystujący zwolnienie od pracy w sposób niezgodny z celem tego zwolnienia traci prawo do zasiłku chorobowego za cały okres tego zwolnienia.

Ileć w przepisach o ubezpieczeniu społecznym, o ubezpieczeniu zdrowotnym, o emeryturach i rentach, a także w przepisach, które uzależniają uprawnienia od dochodu rodziny, jest mowa o zasiłku chorobowym, należy przez to rozumieć również świadczenie rehabilitacyjne.

Z kolei zgodnie z art. 18 ust. 8 ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2009r. nr 205 póź. 1585 ze zm.), podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe osób prowadzących działalność gospodarczą oraz osób z nimi współpracujących stanowi zadeklarowana kwota nie niższa jednak niż 60% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w poprzednim kwartale. Składka w nowej wysokości obowiązuje od trzeciego miesiąca następnego kwartału.

Zgodnie z art. 18 ust. 9 ww. ustawy, za miesiąc, w którym nastąpiło odpowiednio objęcie ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi lub ich ustanie i jeżeli trwały one tylko przez część miesiąca, kwotę najniższej podstawy wymiaru składek zmniejsza się proporcjonalnie, dzieląc ją przez liczbę dni kalendarzowych tego miesiąca i mnożąc przez liczbę dni podlegania ubezpieczeniu.

Ponadto, zgodnie z art. 20 ust. 1 w/w ustawy, podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie chorobowe oraz ubezpieczenie wypadkowe stanowi podstawa wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i ubezpieczenie rentowe, z zastrzeżeniem ust. 2 i ust. 3.

W rozpoznawanej sprawie bezspornym było, że w okresach wskazanych w zaskarżonej decyzji A. J. z tytułu choroby pobierał zasiłek chorobowy od dnia 14.02.2011r. do 29.04.2011r. orz od 02.01.2012r. do 01.07.2012r. , od dnia 02.07.2012r. do 29.09.2012r. – świadczenie rehabilitacyjne .

Bezspornym było ,iż z tytułu prowadzonej działalności w spornym okresie A. J. zadeklarował składki na ubezpieczenie zdrowotne za siebie jako osobę prowadzącą ww. działalność za okresy wykazane w sentencji niniejszej decyzji, od podstaw wymiaru obowiązujących w ww. okresie osoby prowadzące pozarolniczą działalność.

Kwestią sporną między stronami niniejszego postępowania było natomiast ustalenie, czy A. J. nie zwieszając działalności gospodarczej - prowadził w spornym okresie pracę zarobkową , której wykonywanie powoduje utratę prawa do zasiłku chorobowego i świadczenia rehabilitacyjnego , w konsekwencji skutkuje obowiązkiem opłacenia składek na ubezpieczeni emerytalno-rentowe i wypadkowe od podstaw wymiaru obowiązujących w ww. okresie osoby prowadzące pozarolniczą działalność.

Po przeanalizowaniu materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie w postaci zeznań świadków , przesłuchania wnioskodawcy i akt protokołu kontroli sąd uznał ,iż A. J. w spornych okresach prowadził pracę zarobkową, której wykonywanie w okresie orzeczonej niezdolności do pracy powoduje utratę prawa do zasiłku chorobowego lub świadczenia rehabilitacyjnego . Jak wskazał Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 05.04.2005r. (UK 37/04 OSNP 2005/21/342) pracą zarobkową jest " każda aktywność ludzka zmierzająca do osiągnięcia zarobku, w tym pozarolnicza działalność gospodarcza, choćby nawet polegająca na czynnościach nie obciążających w istotny sposób organizmu przedsiębiorcy i zarazem pracownika pozostającego na zwolnieniu lekarskim " .

Jak wynika z materiału dowodowego sprawy wnioskodawca w spornych okresach zatrudniał stażystów z Urzędu Pracy i w tym zakresie osobiście wykonywał czynności opisane w ustaleniach faktycznych niniejszego uzasadnienia.

Ponadto w dniu 02.07.2012r. w czasie pobierania zasiłku chorobowego, płatnik składek A. J. zawarł umowę o pracę z M. M. na okres od 02. 07. 2012r. do 01.07.2013r.

W tym miejscu wskazać należy ,że zgodnie z wyrokiem Sądu Najwyższego z dnia 05.06.2008r. (III UK 11/08 OSNP 2009/21-22/292) zawarcie przez przedsiębiorcę w okresie pobierania zasiłku chorobowego umowy o pracę z nowym pracownikiem, powoduje utratę prawa do tego zasiłku na podstawie art. 17 art. 21 i art. 22 ustawy z dnia 25 czerwca 1999r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz. U z 2005r. nr 31, póź. 267 ze zm.).

A. J. w spornych okresach dokonywał między innymi obrotu surowcami wtórnymi wystawiając potwierdzenia na dowodach skupu . Sprzedawał osobiście środki żywienia zwierząt – w zakresie opisanych w stanie faktycznym niniejszego uzasadnienia . Uczestniczył w czynnościach kontroli weterynaryjnej – przeprowadzonych w zakresie sposobu magazynowania i przechowywani środków żywienia zwierząt .

Dodatkowo podejmowane były przez A. J. czynności zmierzające do osiągnięcia dochodu , polegające na sprzedaży środków żywienia zwierząt w godzinach popołudniowych w domu . Okoliczności te opisane zostały w ustaleniach faktycznych niniejszego uzasadnienia .

Czynności wykonywane w spornym okresie przez A. J. nie były – w ocenie sądu – jedynie czynnościami formalno-prawnymi wykonywanymi przez osobę prowadzącą działalność gospodarczą jednoosobowo . Była to praca zarobkowa w ramach pozarolniczej działalności gospodarczej prowadzonej w sposób ciągły , której celem było osiągnięcie dochodu.

W tym miejscu sąd podziela stanowisko przedstawione przez Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 11 grudnia 2007r. (I UK 145/07), w którym stwierdził, że: „świadczenia z chorobowego ubezpieczenia społecznego mają rekompensować straty w dochodach uzyskiwanych z pozarolniczej działalności. Niedopuszczalne jest pobieranie tych świadczeń w razie uzyskiwania przez ubezpieczonego dotychczasowych dochodów ze względu na kontynuowanie przez niego działalności pozarolniczej... ” .

Wprawdzie jak wynika z przesłuchania wnioskodawcy w spornym okresie dochody z tytułu pozarolniczej działalności gospodarczej spadły to jednak cytowane powyżej orzeczenie nie dotyczy sytuacji ustalonej w toku postępowania dowodowego przeprowadzonego w niniejszej sprawie . Wnioskodawca bowiem uzyskiwał przychody na takim samym poziomie w całym okresie od stycznia 2011r. do grudnia 2012r. Niższe dochody skarżącego w spornym okresie mieszczą się – zdaniem sądu – w granicach ryzyka związanego z prowadzeniem działalności gospodarczej , a poziom przychodu w tym okresie potwierdziły ustalenia kontroli podatkowej .

Reasumując Sąd, na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił odwołanie , gdyż nie było podstaw do jego uwzględnieni z przyczyn wymienionych w niniejszym uzasadnieniu .